

Menzognere speranze

HWV 131

Georg Friedrich Händel

Georg Friedrich Händel
Život

Život

- * 1685, Halle, Německo
- † 1759, Londýn, Anglie
- Studoval hudbu u Fridricha W. Zachova*, což ovlivnilo jeho prvotní tvorbu
- V roce 1696 koncertoval v Berlíně před dvorem braniborského kurfiřta
- V roce 1702 se stal varhaníkem v rodném městě, kde provozoval mj. i své vlastní skladby a improvizace

* byl mimořádně vzdělaný, působil jako skladatel, varhaník a pedagog, psal duchovní kantáty a kompozice pro kl. nástroje, Händela naučil hře na housle, hoboj, cembalo, varhany a také techniku kontrapunktu

Život

- Přátelil se s Johannem Matthesonem, který mu pomohl s dalším hudebním rozvojem a uvedl ho do anglického prostředí
- Händel se seznámil s libretistou Ch. Postelem a napsal Pašie podle sv. Jana bez vědomí Matthesona. Ten se cítil zrazen a napsal na Pašije obrovskou kritiku
- Vévoda Medicejský pozval Händela do Florencie, kde skladatel sklídl velký úspěch a složil tam několik kantát (např. Lucrezia), díky tomu měl později otevřenou cestu do nejvyšší společnosti v Římě a Benátkách, kde získal mnoho vlivných přátel
- prostředí a kultura Itálie ho inspirovala také k napsání opery Rodrigo

Život

- ačkoli byl Handel protestant, byl vřele vítán v kruzích nejvyššího italského duchovenstva (ve stejné době napsal také oratoria Resurrezione, Trionfo del Tempo a Italské kantáty, které zaujaly také Johanna Sebastiana Bacha)
- neapolský místokrál kardinál Grimaldi a vlastník benátského divadla pomohl Händelovi k ohromnému úspěchu s operou Agrippina (jedna z dochovaných partitur tohoto díla byla i v majetku J. A. Questenberga)
- trvale sídlil Händel v Londýně, kde vytvořil největší množství svých hudebních děl
- zemřel 14. 4. 1759 v Londýně ve věku na tehdejší dobu úctyhodných 74 let

Friedrich Chrysander

- Hudební vědce a filosof
- V roce 1856 založil Německou Händelovu společnost, ta se však po čtyřech letech rozpadla - pokračoval tedy ve vydání souborného díla sám
- Získal mnoho partitur, sbírku však musel z finančních důvodů prodat městu Hamburk
- Psal Händelovu biografii, dopracoval se pouze po rok 1740
- Mezi lety 1859-1894 byl prvním vydavatelem úplného Händelova díla na základě systematického výzkumu

Studie profesorky Perutkové

Giulio Cesare in Egitto ve vídeňském divadle U Korutanské brány v roce 1731

- Díky této studii, která poukazuje na do té doby neznáme prameny týkající se tvorby G. F. Händela se dovídáme, že minimálně jedna z dochovaných partitur opery Agrippina (uloženo v Rakouské národní knihovně) pochází z hudební sbírky hraběte Johanna Adama Questenberga - je to potvrzeno jeho rukopisem na titulní straně
- Na základě informací získaných z poznámek je možné, že byla opera provedena ve Vídni nebo dokonce i v Jaroměřicích
- Z této práce se také dovídáme, že byl okolo roku 1730 ve Vídni zvýšený zájem o Händlovu tvorbu
- Hlavním tématem je však pasticcio Giulio Cesare in Egitto a jeho provedení ve výše uvedeném divadle

Giulio Cesare in Egitto ve vídeňském divadle U Korutanské brány v roce 1731

PERUTKOVÁ, Jana. Giulio Cesare in Egitto am Wiener Kärntnertortheater im Jahre 1731. Ein Beitrag zur Rezeption der Werke von G. F. Händel in der Habsburgermonarchie in der 1. Hälfte des 18. Jahrhunderts. *Hudební věda* 2012, roč. 49, č. 1-2, s. 95-122.

- Zásadním pramenem je partitura pocházející z hudební sbírky vévody Antona Ulricha z Meiningenu, v níž jsou uvedeni i vídeňští účinkující
- Významným zdrojem informací je také korespondence mezi hofmistrem G. A. Hoffmanem a jeho zaměstnavatelem hrabětem Questenbergem, ve které je mj. zmínka o provedení ve Vídni roku 1731
- Pasticcio je z velké části tvořeno áriemi z Händelových oper (Giulio Cesare, Rodelinda, Admeto), dále obsahuje jednu Porporovu árii, 5 árií doposud neidentifikováno
- Studie potvrzuje, že Händelovy bylo oproti dřívějším předpokladům v habsburské monarchii alespoň částečně známy a hrány

Dílo

Händelovo dílo v číslech

Vokální dílo

- 42 oper (Opera seria o třech aktech)
- 25 oratorií
- 120+ kantát
- italská dua, tria, hymny, italské árie, anglické písně, německé chrámové kantáty, liturgická díla, kantika, serenáty a další

Instrumentální dílo

- 56 koncertů pro sólové nástroje
- 18 concerti grossi
- 19 orchestrálních děl
- 28 sonát a due, 25 triových sonát
- 187 skladeb pro klávesové nástroje
- 9 děl pro dechové soubory

Händel Werke Verzeichnis

- Tematický katalog Händelových děl
- Skládá se ze tří částí
- Vydáno v Německu mezi lety 1978 - 1986
- Autorem je Bernd Baselt
- Číslice udává skupinu stejné hudební formy - není tudíž řazen chronologicky
Např. 1-42 opery, 77-177 kantáty, atd.

Menzognere speranze

HWV 131

Menzognere speranze

- Händelova světská kantáta pro soprán a basso continuo
- Text je italský - víme, že Händel mezi lety 1706-1710 pobýval v Itálii
- Tuto kantátu pravděpodobně napsal v Římě, kam roku 1707 odcestoval
- Tónina F dur
- Skládá se ze dvou recitativů, da capo árie mezi nimi a závěrečné árie
- První provedení se uskutečnilo roku 1707
- Celkový čas provedení: přibližně 7:36

Rozbor tématu a afektu

- V překladu “Lživá naděje”
- Skladba vyjadřuje pocity zklamané ženy, které "zbyly jen oči pro pláč". Text "la scia di più sperar povero core, povero core!" napovídá, že dávala naději muži se špatnými úmysly, "špatným srdcem". V poslední části skladba silně nabírá na optimismu a žena se zdá se situací a svým osudem smířenější
- Úvodní recitativ a první da capo árie mají žalostný charakter, afekt zmaru, zklamání či zrady - da capo ještě zdůrazňuje její smutek a vážnost situace
- Z druhého recitativu srší napětí - ona naděje v první polovině provázaná s durovým nádechem je náhle zmařena zklamáním - lží
- Poslední krátká árie už je veselejšího rázu, je z ní cítit smíření se situací, optimismus navzdory nejspíš ne zcela šťastnému konci

Části

- Kantáta se skládá ze čtyř částí
- 1) Recitativ, má 17 taktů, 4/4 takt, F dur, recitativ semplice, krátký úvod mollového charakteru, navození afektu
- 2) árie *Lascia de piu sperar*
Da capo árie, je označena Adagio, skládá se z 56 taktů, $\frac{3}{4}$ takt, B dur, začíná instrumentálním ritornelem, poté soprán a continuo vedou dialog - continuo odpovídá na nářky empatickými terciiovými postupy směrem dolů
- 3) Recitativ *Ai vezzi d'un sembiante*, obsahuje 15 taktů, 4/4 takt, B dur
- 4) árie *Altra spene or non alletta*
28 taktů, prvních 12 taktů repeticce, od 13. do konce taktěž (binární forma), $\frac{3}{8}$ takt, B dur, taneční charakter

Nahrávka

<https://www.youtube.com/watch?v=TRs1lgLjOQE>

Soprán: Isabelle Poulenard

Zdroje

- CHRYSANDER, Friedrich. *Georg Friedrich Händels Werke. Band 50* [online]. 1887. [cit. 8. 4. 2020]. Dostupné z <http://ks4.imslp.net/files/imglnks/usimg/e/eb/IMSLP18941-PMLP44749-HG_Band_50.pdf>.
- HICKS, Anthony. *Handel [Händel, Hendel], George Frideric [Georg Friederich]* [online]. 2001. [cit. 8. 4. 2020]. Dostupné z <<https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/view/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000040060?rskey=ZhXjaF&result=3>>.
- MARX, Hans Joachim. *Händel, Georg Friedrich* [online]. 2002. [cit. 8. 4. 2020]. Dostupné z <<https://www.mgg-online.com/article?id=mgg05950&v=1.0&rs=mgg05950>>.